

Spis treści

Wprowadzenie.....	7
1. Geneza i ewolucja współpracy eurośródziemnomorskiej.....	17
1.1. Afryka Północna jako obszar współpracy eurośródziemnomorskiej.....	17
1.2. Kształtowanie współpracy między Wspólnotą Europejską a państwami Afryki Północnej	31
1.2.1. Współpraca do roku 1989	31
1.2.2. Nowa Polityka Śródziemnomorska	37
1.3. Rozwój współpracy eurośródziemnomorskiej w latach 1995–2010.....	44
1.3.1. Partnerstwo Eurośródziemnomorskie.....	44
1.3.2. Europejska Polityka Sąsiedztwa	50
1.3.3. Unia dla Śródziemnomorza	58
1.4. Doświadczenia 15 lat współpracy.....	65
2. Arabska Wiosna w Afryce Północnej – zmiana uwarunkowań i możliwości współpracy eurośródziemnomorskiej	83
2.1. Arabska Wiosna – przyczyny i przebieg w państwach Afryki Północnej.....	89
2.1.1. Egipt i Tunezja – nowe rządy	89
2.1.2. Maroko i Algieria – czas reform.....	99
2.1.3. Libia – destabilizacja państwa	104
2.2. Wpływ Arabskiej Wiosny na współpracę eurośródziemnomorską.....	112
2.2.1. Implikacje przemian w Afryce Północnej dla Unii Europejskiej	112
2.2.2. Stanowisko Unii Europejskiej wobec wydarzeń Arabskiej Wiosny ze szczególnym uwzględnieniem interwencji w Libii.....	115
2.3. Ciągłość i zmiany w polityce śródziemnomorskiej Unii Europejskiej....	124
2.3.1. Nowe instrumenty współpracy eurośródziemnomorskiej	124
2.3.2. Nowe odpowiedzi na zmiany w sąsiedztwie – regionalne inicjatywy a polityka zróżnicowania	129
2.3.3. Warunkowość w polityce śródziemnomorskiej Unii Europejskiej	136

3. Nowe wyzwania współpracy eurośródziemnomorskiej	143
3.1. Wyzwania polityczne i w zakresie bezpieczeństwa	143
3.1.1. Destabilizacja regionu jako źródło zagrożeń dla współpracy eurośródziemnomorskiej	143
3.1.2. Unia Europejska wobec partii islamistycznych	153
3.1.3. Unijna polityka migracyjna	160
3.2. Wyzwania gospodarcze	176
3.2.1. Rola Europy w rozwoju gospodarczym państw Afryki Północnej w kontekście Arabskiej Wiosny oraz kryzysu strefy euro	176
3.2.2. Propozycja kompleksowej strefy wolnego handlu	182
3.2.3. Perspektywy rozwoju współpracy energetycznej	189
3.2.4. Udział państw Afryki Północnej we współpracy eurośródziemnomorskiej	199
3.3. Wyzwania demokratyzacji	206
3.3.1. Promocja demokracji i praw człowieka	206
3.3.2. Wspieranie społeczeństwa obywatelskiego	217
4. Afryka Północna jako obszar rywalizacji i współpracy międzynarodowej	225
4.1. Rola państw członkowskich Unii Europejskiej w kształtowaniu polityki śródziemnomorskiej	225
4.1.1. Adwokaci południowego sąsiedztwa	225
4.1.2. Interesy wybranych państw członkowskich Unii Europejskiej w regionie śródziemnomorskim	241
4.2. Polityka Chin, Rosji i Stanów Zjednoczonych wobec państw Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu	249
4.2.1. Chiny	249
4.2.2. Rosja	259
4.2.3. Stany Zjednoczone	263
4.3. Afryka Północna a Bliski Wschód – współpraca czy rywalizacja?	270
4.3.1. Zmiana wewnętrznej dynamiki współpracy w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej	270
4.3.2. Turecki model państwa jako źródło inspiracji dla rozwoju Afryki Północnej	280
Wnioski końcowe	289
Aneks	297
Wykaz skrótów	329
Bibliografia	333